

Genomförande av tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e-cigarett

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt ändringar i lagen om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen, i marknadsföringslagen och i radio- och tv-lagen.

De lagändringar som utskottet tillstyrker innebär bl.a. att det införs en skyldighet för tillverkare och importörer att göra en produktanmälan av sådana e-cigarett och påfyllningsbehållare som de avser att tillhandahålla konsumenterna på den svenska marknaden. Vidare innebär lagändringarna att tillverkare och leverantörer blir ansvariga för att dessa produkter uppfyller kraven på innehåll och utformning och att styckförpackningar till produkterna innehåller informationsblad, innehållsdeklaration och hälsovarning. Lagförslagen innebär också att det införs restriktioner av reklam för e-cigarett och påfyllningsbehållare.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2017.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Behandlade förslag

Proposition 2016/17:132 Genomförande av tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e-cigarett.

Sex yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2016/17.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden.....	6
Genomförande av tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e- cigaretter.....	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	11
Propositionen	11
Motioner från allmänna motionstiden 2016/17	11
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	12

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Genomförande av tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e-cigarett

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare,
2. lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen,
3. lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486),
4. lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:132 punkterna 1–4 och avslår motionerna

2016/17:2906 av Jonas Millard (SD) och

2016/17:3295 av Martin Kinnunen (SD) yrkandena 1, 2 och 4–6.

Stockholm den 9 maj 2017

På socialutskottets vägnar

Emma Henriksson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Henriksson (KD), Anna-Lena Sörenson (S), Cecilia Widegren (M), Lennart Axelsson (S), Per Ramhorn (SD), Amir Adan (M), Mikael Dahlgvist (S), Anders W Jonsson (C), Jan Lindholm (MP), Kristina Nilsson (S), Carina Herrstedt (SD), Karin Rågsjö (V), Hans Hoff (S), Yasmine Larsson (S), Thomas Finnborg (M), Christina Örnebjär (L) och Anette Åkesson (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2016/17:132 Genomförande av tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e-cigarett. Det har inte kommit in några följdmotioner med anledning av propositionen.

Vidare behandlas sex motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2016/17.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut och förslagen i motionerna finns i bilaga 1. Lagförslagen finns i bilaga 2. Lagrådet har yttrat sig över lagförslagen, se bilaga 8 i propositionen.

Bakgrund

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd antog den 3 april 2014 direktiv 2014/40/EU om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG (tobaksproduktdirektivet).

Med undantag för tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e-cigarett har nödvändiga anpassningar med anledning av direktivet som behövde genomföras senast den 20 maj 2016 genomförts i svensk rätt genom regeringens proposition Åtgärder för ökad folkhälsa på tobaksområdet – genomförandet av EU:s tobaksproduktdirektiv (prop. 2015/16:82, bet. 2015/16:SoU10, rskr. 2015/16:188).

Tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e-cigarett och påfyllningsbehållare ska tillämpas under förutsättning att produkterna inte omfattas av kravet på ett godkännande enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG (humanläkemedelsdirektivet)¹ eller kraven som anges i rådets direktiv 93/42/EEG om medicintekniska produkter.²

Högsta förvaltningsdomstolen fastslog i en dom den 17 februari 2016 (mål nr 1385-15) att e-cigarett som innehåller nikotin inte utifrån sin funktion ska bedömas som läkemedel. Utslaget av domen innebär att tobaksprodukt-direktivets bestämmelser om e-cigarett och påfyllningsbehållare måste genomföras i den nationella lagstiftningen.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel.

² Rådets direktiv 93/42/EEG av den 14 juni 1993 om medicintekniska produkter.

Anmälan av förslagen till EU-kommissionen

Av propositionen framgår att Kommerskollegium på uppdrag av regeringen den 30 januari 2017 anmälde det föreslagna kravet på åldersgräns till EU-kommissionen enligt den gällande informationsproceduren för tekniska standarder och föreskrifter i direktiv (EU) 2015/1535.³

Tidsfristen för anmälningsförfarandet gick ut den 2 maj 2017. Det hade då inte kommit in några reaktioner från något annat medlemsland.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnar regeringen förslag till de lagändringar som behövs för att genomföra tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e-cigaretter i svensk rätt. Vidare föreslår regeringen en reglering om bl.a. åldersgräns, anmälningsskyldighet vid försäljning, tillsyn och straffansvar. Förslagen föreslås i huvudsak genomföras i en ny lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Regeringen föreslår också vissa ändringar i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen, i marknadsföringslagen (2008:486) och i radio- och tv-lagen (2010:696).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2017.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Utskottets överväganden

Genomförande av tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e-cigarett

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag och avslår motionsyrkandena.

Propositionen

Regeringen föreslår att tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e-cigarett och påfyllningsbehållare ska genomföras i en ny lag. Den föreslagna lagen innehåller bl.a. bestämmelser om anmälan, produktkrav, försäljning och marknadsföring av e-cigarett och påfyllningsbehållare. Till stor del utgör lagen ett genomförande av artikel 20 i tobaksproduktdirektivet, men den innehåller även bestämmelser om bl.a. anmälan om försäljning och åldersgräns som inte är bestämmelser som omfattas av direktivet.

Med e-cigarett ska enligt förslaget avses en produkt som kan användas för konsumtion av nikotinånga via ett munstycke, eller en beståndsdel av den produkten, inbegripet en patron, en tank och anordningen utan patron eller tank. Med påfyllningsbehållare ska avses en behållare som innehåller vätska som innehåller nikotin och som kan användas för att fylla på en e-cigarett.

Produktanmälan

Tillverkare och importörer av e-cigarett och påfyllningsbehållare ska anmäla alla sådana produkter som de avser att tillhandahålla konsumenter på den svenska marknaden till Folkhälsomyndigheten. Regeringen bedömer att myndigheten bör ha till uppgift att offentliggöra de anmälda uppgifterna på en webbplats.

Om en anmälan saknas eller om den anmälan som har gjorts inte uppfyller de föreskrifter som har meddelats får produkterna inte tillhandahållas konsumenter på den svenska marknaden.

Produktkrav, informationsblad och innehållsdeklaration

E-cigarett och påfyllningsbehållare ska enligt förslaget även uppfylla vissa krav på innehåll och utformning. Det är tillverkare och importörer som är ansvariga för att produkterna uppfyller kraven.

Styckförpackningar till e-cigarett och påfyllningsbehållare ska enligt tobaksproduktdirektivet (artikel 20.4 a) innehålla en bipacksedel med information om bl.a. bruks- och förvaringsanvisning, kontraindikationer, varningar för specifika riskgrupper, eventuella skadliga effekter, och

beroendeframkallande egenskaper och toxicitet. Bestämmelsen syftar till att skydda människors hälsa och säkerhet (skäl 42 i ingressen till tobaksproduktdirektivet).

Mot denna bakgrund föreslår regeringen att styckförpackningar till e-cigarett och påfyllningsbehållare avsedda att tillhandahållas konsumenterna på marknaden ska innehålla ett informationsblad. Förpackningar till sådana produkter ska också förses med en innehållsdeklaration. Det är tillverkarna och importörerna som är ansvariga för att styckförpackningar till sådana produkter innehåller ett informationsblad och en innehållsdeklaration.

E-cigarett och påfyllningsbehållare får inte tillhandahållas konsumenterna på den svenska marknaden om inte de föreskrivna kraven i fråga om innehåll och utformning är uppfyllda. Detsamma gäller om produkten saknar informationsblad eller innehållsdeklaration.

Produktpresentation och hälsovarning

Enligt förslaget får märkningen på e-cigarett och påfyllningsbehållare, eller på sådana produkters förpackningar, inte antyda att en viss e-cigarett eller påfyllningsbehållare är mindre skadlig än andra sådana produkter. Den får inte heller innehålla information om halten av tjära eller kolmonoxid i produkten, likna ett livsmedel eller en kosmetisk produkt, antyda att en viss produkt har miljöfördelar, eller hänvisa till doft eller tillsatser, utom vad avser smaktillsatser.

Förpackningar till e-cigarett och påfyllningsbehållare får inte heller antyda ekonomiska fördelar genom att innehålla tryckta kuponger, erbjudanden om rabatt, gratisutdelning, två varor till priset av en eller liknande erbjudanden.

Tobaksproduktdirektivet (artikel 20.4 b) kräver att e-cigarett och påfyllningsbehållare ska förses med en hälsovarning. Direktivet innehåller också närmare föreskrifter om hälsovarningens utseende på förpackningarna. Regeringen föreslår därför att förpackningar till sådana produkter ska förses med en hälsovarning. Även i detta fall är det tillverkare och importörer som är ansvariga för att förpackningarna förses med en sådan varning.

Om en förpackning saknar hälsovarning får produkten inte tillhandahållas konsumenterna på marknaden. Detsamma gäller om hälsovarningen inte uppfyller de föreskrifter som har meddelats.

Marknadsföring och sponsring

Tobaksproduktdirektivet (artikel 20.5) innehåller bestämmelser om restriktioner av reklam för e-cigarett och påfyllningsbehållare.

Regeringen föreslår därför att en näringsidkare med vissa undantag i fråga om det grundlagsskyddade området inte ska få marknadsföra e-cigarett eller påfyllningsbehållare till konsumenterna inom informationssamhällets tjänster, eller i ljudradiosändningar, tv-sändningar eller beställ-tv som omfattas av radio- och tv-lagen (2010:696).

Regeringen föreslår också att tillverkare, partihandlare och importörer av e-cigarettor och påfyllningsbehållare inte ska få sponsra ett evenemang eller en verksamhet dit allmänheten har tillträde eller som kan antas få gränsöverskridande effekt, om sponsringen kan antas medföra att avsättningen av produkterna främjas.

Gränsöverskridande distansförsäljning

Regeringen föreslår att en näringsidkare inte ska få bedriva gränsöverskridande distansförsäljning med e-cigarettor eller påfyllningsbehållare utan att först ha registrerat försäljningen till Folkhälsomyndigheten och fått en bekräftelse på att registreringen har tagits emot.

Övervakning av marknadsutvecklingen

Regeringen anför att Folkhälsomyndigheten bör ges i uppdrag att övervaka marknadsutvecklingen för e-cigarettor och påfyllningsbehållare, inbegripet eventuella belägg för att användningen av dem fungerar som inkörsport till nikotinberoende och, slutligen, till traditionell tobakskonsumtion för unga människor och icke-rökare.

Kompletterande förslag om åldersgräns m.m.

De förslag som regeringen bedömt vara nödvändiga för att genomföra tobaksproduktdirektivets regler om e-cigarettor och påfyllningsbehållare har i huvudsak redovisats ovan.

Utöver det har regeringen lämnat ett antal kompletterande förslag som inte direkt följer av tobaksproduktdirektivets bestämmelser, men som regeringen bedömer vara nödvändiga för att få till stånd en ändamålsenlig reglering. Dessa förslag innefattar bestämmelser om åldersgräns, anmälan och egenkontroll för försäljning, tillsyn och straffansvar.

När det gäller frågan om krav på åldersgräns för köp av e-cigarettor och påfyllningsbehållare konstaterar regeringen att e-cigarettor innehåller samma beroendeskapande komponent – nikotin – som tobaksvaror och att e-cigarettor i stor utsträckning designmässigt är utformade för att likna tobakscigarettor. Mot bl.a. denna bakgrund anser regeringen att det finns starka skäl att införa en åldersgräns för köp av e-cigarettor och påfyllningsbehållare och föreslår därför att sådana produkter inte ska få säljas eller på annat sätt lämnas ut i näringsverksamhet till den som inte har fyllt 18 år. Den som lämnar ut produkterna ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått denna ålder. Om det finns någon särskild anledning att anta att en e-cigarett eller påfyllningsbehållare är avsedd att lämnas över till någon som inte har fyllt 18 år, ska produkten inte få lämnas ut.

Ikraftträdande

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2017.

Motionerna

I motion 2016/17:2906 av Jonas Millard (SD) begärs ett tillkännagivande om att i arbetet med att minska användningen av röktnobak ta större hänsyn till fördelarna med e-cigarettor som ett hälsosammare alternativ till traditionella cigaretter.

I motion 2016/17:3295 av Martin Kinnunen (SD) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att det bör närmare utredas hur elektroniska cigaretter kan användas i folkhälsoarbetet. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att Socialstyrelsen ska ges i uppdrag att utreda bruket av elektroniska cigaretter. I yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att Sverige bör agera för att elektroniska cigaretter och rökfri tobak lyfts ut ur EU:s tobaksdirektiv, och i yrkande 5 om att Sverige inte bör gå längre i regleringen av elektroniska cigaretter än vad EU-direktivet kräver. I yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att bruk av elektroniska cigaretter i offentliga miljöer inte ska jämföras med cigarettbruk i samma miljö. Motionären anför att det är hög tid att Sverige tar efter Storbritannien och ser till den potential som elektroniska cigaretter har när det gäller att förbättra folkhälsan.

Bakgrund

Tobak och folkhälsa

Det övergripande nationella målet för folkhälsoarbetet är att skapa förutsättningar i samhället för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen (prop. 2002/03:35, bet. 2002/03:SoU7, rskr. 2002/03:145). För att underlätta uppföljningen av arbetet med att nå det övergripande målet har elva målområden fastställts. Ett av dessa är Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel (målområde 11).

Ett övergripande mål för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (den s.k. ANDT-politiken) är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk. Som utskottet tidigare konstaterat har regeringen ställt sig bakom målet om att nå ett rökfritt Sverige till 2025 (skr. 2015/16:86, bet. 2015/16:SoU8).

Riksdagen har antagit nya regler för ökad folkhälsa på tobaksområdet som trädde i kraft den 20 maj 2016 (prop. 2015/16:82, bet. 2015/16:SoU10, rskr. 2015/16:188). I samband med behandlingen av regeringens proposition uttalade utskottet bl.a. följande (bet. s. 12):

När det gäller det tobaksförebyggande arbetet anser utskottet att det var ett viktigt steg framåt när tobaksproduktivet antogs inom EU. Utskottet noterar att direktivet – med utgångspunkt i en hög hälsoskyddsnivå – syftar till att underlätta den inre marknaden för tobaksvaror så att den fungerar smidigt. I detta sammanhang noterar utskottet särskilt att direktivet avser att göra tobaksprodukter och tobakskonsumtion mindre attraktivt och att den viktigaste målgruppen är ungdomar. Utskottet välkomnar detta.

Rökfria miljöer

Enligt 2 § tobakslagen (1993:581) är rökning – med vissa undantag – förbjuden i skollokaler, hälso- och sjukvårdslokaler, lokaler för gemensamt bruk i vissa speciella former av boende, färdmedel och lokaler inom kollektivtrafiken, restauranger och andra serveringsställen, lokaler som allmänheten har tillträde till samt hotellrum m.m.

Enligt 8 § tobakslagen svarar arbetsgivaren för att en arbetstagare inte mot sin vilja utsätts för tobaksrök i den arbetslokal eller det liknande utrymme där arbetstagaren är verksam.

Tobaksdirektivsutredningen föreslog i sitt slutbetänkande En översyn av tobakslagen – Nya steg mot ett minskat tobaksbruk (SOU 2016:14) att tobakslagens begränsningar för tobaksrökning ska omfatta även bruk av e-cigaretter.

Enligt uppgift från Socialdepartementet bereds utredningens förslag inom Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Regeringen lämnar i propositionen förslag till de lagändringar som behövs för att genomföra bestämmelserna om elektroniska cigaretter i EU:s tobaksproduktdirektiv (2014/40/EU). Vidare föreslås en reglering om åldersgräns, anmälan och egenkontroll vid försäljning samt tillsyn och straffansvar.

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet ansluter sig till regeringens överväganden och ställer sig bakom förslagen i propositionen. Riksdagen bör anta regeringens lagförslag. Motionerna 2016/17:2906 (SD) och 2016/17:3295 (SD) yrkandena 1, 2 och 4–6 avstyrks.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2016/17:132 Genomförande av tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e-cigarett:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696).

Motioner från allmänna motionstiden 2016/17

2016/17:2906 av Jonas Millard (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i sitt arbete med att minska användningen av röktnik ta större hänsyn till fördelarna med e-cigarett som ett hälsosammare alternativ till traditionella cigaretter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3295 av Martin Kinnunen (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det närmare bör utredas hur elektroniska cigaretter kan användas i folkhälsoarbetet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen ska ges i uppdrag att utreda bruk av elektroniska cigaretter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör agera för att elektroniska cigaretter och rökfri tobak lyfts ut ur EU:s tobaksdirektiv, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inte bör gå längre i regleringen av elektroniska cigaretter än vad EU-direktivet kräver, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bruk av elektroniska cigaretter i offentliga miljöer inte ska jämföras med cigaretter och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

Härigenom föreskrivs¹ följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om anmälan, produktkrav, försäljning och marknadsföring av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

2 § I denna lag avses med

1. *elektronisk cigarett*: produkt som kan användas för konsumtion av nikotinånga via ett munstycke, eller beståndsdel av den produkten, inbegripet en patron, en tank och anordningen utan patron eller tank, och

2. *påfyllningsbehållare*: behållare som innehåller vätska som innehåller nikotin och som kan användas för att fylla på en elektronisk cigarett.

3 § Denna lag ska inte tillämpas på

1. läkemedel eller medicintekniska produkter som omfattas av läkemedelslagen (2015:315) eller lagen (1993:584) om medicintekniska produkter, eller

2. produkter som är klassificerade som narkotika enligt narkotikastrafflagen (1968:64) eller som hälsofarliga varor enligt lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor.

För elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare som innehåller tobak ska bestämmelserna i tobakslagen (1993:581) tillämpas i stället för bestämmelserna i denna lag.

4 § I fråga om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare gäller också produktsäkerhetslagen (2004:451).

Produktanmälan

5 § Tillverkare och importörer av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare ska till Folkhälsomyndigheten anmäla alla sådana produk-

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG, i den ursprungliga lydelsen. Se även Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

ter som de avser att tillhandahålla konsumenter på den svenska marknaden. En ny anmälan ska lämnas in för varje väsentlig ändring av produkten. Anmälan ska lämnas in senast sex månader innan produkten är avsedd att tillhandahållas konsumenter på marknaden. Anmälan ska även göras när produkten återkallas från marknaden.

Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare får inte tillhandahållas konsumenter på den svenska marknaden om anmälan enligt första stycket inte har gjorts. Detsamma gäller om anmälan inte uppfyller de föreskrifter om hur anmälan ska vara utformad och vad den ska innehålla som har meddelats med stöd av 48 § 1.

Krav på produkterna, medföljande information och presentation

Produktkrav

6 § Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska uppfylla de föreskrifter om innehåll och utformning som har meddelats med stöd av 48 § 2.

Tillverkare och importörer av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ansvarar för att produkterna uppfyller de krav som följer av första stycket.

Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som inte uppfyller de föreskrifter om innehåll och utformning som har meddelats med stöd av 48 § 2 får inte tillhandahållas konsumenter på marknaden.

Informationsblad

7 § Styckförpackningar till elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska innehålla ett informationsblad.

Tillverkare och importörer av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ansvarar för att styckförpackningar till sådana produkter innehåller ett informationsblad.

Om en styckförpackning till en elektronisk cigarett eller en påfyllningsbehållare saknar informationsblad, får produkten inte tillhandahållas konsumenter på marknaden. Detsamma gäller om informationsbladet inte uppfyller de föreskrifter om dess innehåll och utformning som har meddelats med stöd av 48 § 3.

Innehållsdeklaration

8 § Förpackningar till elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska förses med en innehållsdeklaration.

Tillverkare och importörer ansvarar för att förpackningar till elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare förses med en innehållsdeklaration.

Om en förpackning till en elektronisk cigarett eller en påfyllningsbehållare saknar innehållsdeklaration, får produkten inte tillhandahållas konsumenter på marknaden. Detsamma gäller om innehållsdeklarationen inte uppfyller de föreskrifter om innehåll och utformning som har meddelats med stöd av 48 § 4.

Produktpresentation

9 § Märkningen på elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, eller på sådana produkters förpackningar, får inte

1. antyda att en viss elektronisk cigarett eller påfyllningsbehållare är mindre skadlig än andra sådana produkter,
2. innehålla information om halten av tjära eller kolmonoxid i produkten,
3. likna ett livsmedel eller en kosmetisk produkt,
4. antyda att en viss produkt har miljöfördelar, eller
5. hänvisa till doft eller tillsatser, utom vad avser smaktillsatser.

Styckförpackningar och eventuell ytterförpackning till elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare får inte antyda ekonomiska fördelar genom att innehålla tryckta kuponger, erbjudanden om rabatt, gratisutdelning, två varor till priset av en eller liknande erbjudanden.

Hälsovarning

10 § Förpackningar till elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska förses med en hälsovarning.

Tillverkare och importörer av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ansvarar för att förpackningar till sådana produkter förses med en hälsovarning.

Om en förpackning till en elektronisk cigarett eller en påfyllningsbehållare saknar hälsovarning, får produkten inte tillhandahållas konsumenterna på marknaden. Detsamma gäller om hälsovarningen inte uppfyller de föreskrifter om utformningen av varningen som har meddelats med stöd av 48 § 5.

Marknadsföring och sponsring

11 § En näringsidkare får inte marknadsföra elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare till konsumenter

1. inom informationssamhällets tjänster, eller
2. i ljudradiosändningar, tv-sändningar eller beställ-tv som omfattas av radio- och tv-lagen (2010:696).

Förbudet i första stycket gäller dock inte

1. marknadsföring som endast består i att tillhandahålla elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare för försäljning, eller
2. marknadsföring i överföringar eller tekniska upptagningar på vilka yttrandefrihetsgrundlagen är tillämplig, med undantag för marknadsföring genom kommersiella annonser.

12 § En näringsidkare som marknadsför elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare till konsumenter får inte använda kommersiella annonser i periodiska skrifter eller andra jämförbara skrifter på vilka tryckfrihetsförordningen är tillämplig.

13 § Tillverkare, parthandlare och importörer av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare får inte sponsra ett evenemang eller en verksamhet dit allmänheten har tillträde eller som kan antas få gränsöver-

skridande effekt, om sponsringen kan antas medföra att avsättningen av produkterna främjas.

Bestämmelser om förbud mot sponsring av program i radio och tv samt om produktplacering i tv finns i radio- och tv-lagen (2010:696).

Rapportering av försäljningsvolymen m.m.

14 § Tillverkare och importörer av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska varje år till Folkhälsomyndigheten lämna in

1. fullständiga uppgifter om försäljningsvolym, uppdelade på varumärke och produktsort,

2. uppgifter om preferenserna hos olika konsumentgrupper, inbegripet unga människor, icke-rökare och de viktigaste typerna av nuvarande konsumenter,

3. uppgifter om det sätt på vilket produkterna säljs, och

4. sammanfattningar av och kommentarer till eventuella marknadsundersökningar om ovanstående, med en översättning till engelska.

Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare får inte tillhandahållas konsumenterna på marknaden om de rapporteringsskyldigheter som följer av första stycket inte har uppfyllts. Detsamma gäller om rapporteringen inte uppfyller de föreskrifter om rapporteringsskyldigheten som har meddelats med stöd av 48 § 6.

Produktkontroll

15 § Tillverkare, importörer och distributörer av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska upprätta och upprätthålla ett system för att samla in information om alla misstänkta skadliga effekter som dessa produkter har på människors hälsa.

Information enligt första stycket ska på begäran lämnas till Folkhälsomyndigheten.

16 § Om en tillverkare, importör eller distributör av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare anser, eller har skäl att anta, att en sådan produkt inte är säker eller av god kvalitet eller att den på annat sätt inte är förenlig med denna lag, ska denne omedelbart

1. vidta de korrigerande åtgärder som är nödvändiga för att den berörda produkten ska bli förenlig med denna lag,

2. dra tillbaka produkten, eller

3. återkalla produkten.

När en åtgärd enligt första stycket vidtas, ska Folkhälsomyndigheten omedelbart underrättas om produktens brister, vilken åtgärd som vidtagits och resultaten av åtgärden.

Handel m.m.

Åldersgräns

17 § Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare får inte säljas eller på annat sätt lämnas ut i näringsverksamhet till den som inte har

fyllt 18 år. Den som lämnar ut sådana produkter ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått denna ålder.

Om det finns särskild anledning att anta att en elektronisk cigarett eller påfyllningsbehållare är avsedd att lämnas över till någon som inte har fyllt 18 år, får produkten inte lämnas ut.

På varje försäljningsställe för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska det finnas en tydlig och klart synbar skylt med information om förbudet mot att sälja eller lämna ut sådana produkter till den som inte har fyllt 18 år.

18 § Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som säljs till konsumenter ska tillhandahållas på ett sådant sätt att det går att kontrollera mottagarens ålder. Detta gäller även när försäljningen sker genom automat, via distansförsäljning eller liknande.

19 § Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare får föras in i landet endast av den som har fyllt 18 år.

Anmälan om försäljning

20 § En näringsidkare som har sitt säte eller sin affärsverksamhet i Sverige får inte tillhandahålla elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare för försäljning till konsumenter utan att först ha anmält försäljningen till den kommun där försäljningen ska ske.

Gränsöverskridande distansförsäljning

21 § En näringsidkare som via distansförsäljning tillhandahåller elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare för försäljning till konsumenter i ett annat land än det land där näringsidkaren har sitt säte eller sin affärsverksamhet (gränsöverskridande distansförsäljning), får inte bedriva sådan försäljning till eller från Sverige utan att först ha registrerat försäljningen hos Folkhälsomyndigheten och fått en bekräftelse på registreringen.

Folkhälsomyndigheten ska skyndsamt efter en registrering enligt första stycket bekräfta denna.

22 § En näringsidkare som bedriver gränsöverskridande distansförsäljning får inte lämna ut personuppgifter om konsumenten till tillverkaren av sådana produkter eller till företag som ingår i samma koncern eller till andra tredje parter. Personuppgifter får inte heller användas eller överföras för andra ändamål än det aktuella köpet.

Bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) om rättelse och skadestånd tillämpas även vid behandling av personuppgifter enligt första stycket.

Skyldighet att utöva egenkontroll

23 § Den som bedriver försäljning enligt 20 § eller gränsöverskridande distansförsäljning enligt 21 § ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljningen och hanteringen i övrigt av elektroniska cigaretter och

påfyllningsbehållare och se till att det finns ett för verksamheten lämpligt egenkontrollprogram.

Till anmälan respektive registreringen enligt 20 och 21 §§ ska näringsidkaren foga egenkontrollprogrammet och de övriga uppgifter som behövs för kommunens och Folkhälsomyndighetens tillsyn. Om uppgifterna ändras ska det anmälas till kommunen och Folkhälsomyndigheten utan dröjsmål.

Tillsyn och marknadskontroll

Central tillsyn

24 § Den centrala tillsynen över att denna lag och föreskrifter meddelade med stöd av lagen följs utövas av Folkhälsomyndigheten när det gäller den omedelbara tillsyn som kommunen eller kommunen och Polismyndigheten ansvarar för enligt 26 § 1 och 2.

Regional tillsyn

25 § Länsstyrelsen utövar inom länet tillsyn enligt 26 § 1 och 2. Länsstyrelsen ska

1. följa kommunernas verksamhet och biträda kommunerna med information och råd, och
2. främja samarbete mellan olika tillsynsmyndigheter och mellan tillsynsmyndigheter och andra.

Omedelbar tillsyn

26 § Den omedelbara tillsynen över att denna lag och föreskrifter meddelade med stöd av lagen följs utövas av

1. kommunen när det gäller
 - a) förbudet mot att tillhandahålla elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare enligt 5–8, 10 och 14 §§ på försäljningsställen,
 - b) produktpresentation enligt 9 § på försäljningsställen,
2. kommunen och Polismyndigheten när det gäller
 - a) åldersgräns enligt 17 och 18 §§,
 - b) anmälan om försäljning och egenkontroll enligt 20 och 23 §§ i andra fall än avseende gränsöverskridande distansförsäljning,
3. Folkhälsomyndigheten när det gäller
 - a) bestämmelserna i 5–10 och 14 §§ i andra fall än som avses i 1,
 - b) produktkontroll enligt 15 och 16 §§,
 - c) registrering och egenkontroll enligt 21 och 23 §§ avseende gränsöverskridande distansförsäljning, och
4. Konsumentverket när det gäller marknadsföring och sponsring enligt 11–13 §§.

27 § Vid Konsumentverkets tillsyn tillämpas bestämmelserna i marknadsföringslagen (2008:486).

En marknadsföringsåtgärd som strider mot någon av bestämmelserna i 9 § eller 11–13 §§, ska vid tillämpningen av 5, 23 och 26 §§ marknadsföringslagen anses vara otillbörlig mot konsumenterna. En marknadsföringsåtgärd som strider mot 11 § första stycket 2 eller 12 § kan medföra mark-

nadsstörningsavgift enligt bestämmelserna i 29–36 §§ marknadsföringslagen.

Marknadskontroll

28 § Folkhälsomyndigheten ska i fråga om produktkrav som följer av 6 § utöva marknadskontroll av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som omfattas av denna lag.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i artiklarna 15.3 och 16–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Avtal om samarbete

29 § En kommun får träffa avtal med en annan kommun om att tillsynsuppgifter som kommunen har enligt denna lag ska ombesörjas helt eller delvis av den andra kommunen. Kommunen får dock inte överlåta befogenheten att avgöra ärenden enligt 31 och 32 §§.

Informationsutbyte

30 § Kommunen och Polismyndigheten ska underrätta varandra om förhållanden som är av betydelse för tillsynen.

En kommun som har fattat beslut i ett ärende enligt denna lag ska skicka en kopia av beslutet till Folkhälsomyndigheten, Polismyndigheten och den länsstyrelse som berörs av beslutet.

Föreläggande och förbud

31 § En tillsynsmyndighet som anges i 26 § 1–3 får i sin tillsynsverksamhet meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att lagen eller en föreskrift som har meddelats med stöd av lagen ska följas.

32 § Vid allvarliga eller upprepade överträdelser av bestämmelserna i denna lag får kommunen förbjuda en näringsidkare som tillhandahåller elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare för försäljning till konsumenter att fortsätta försäljningen eller, om förbud får anses vara en alltför ingripande åtgärd, meddela varning.

Ett förbud enligt första stycket meddelas för en tid av högst sex månader.

Beslut enligt första stycket gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

33 § Om Folkhälsomyndigheten konstaterar eller har rimliga skäl att anta att en typ av eller specifika elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare kan utgöra en allvarlig risk för människors hälsa, trots att produkten uppfyller kraven i denna lag, får myndigheten förbjuda att produkterna tillhandahålls konsumenter på marknaden. Om sådana produkter redan har tillhandahållits konsumenter på marknaden, får Folkhälsomyndigheten förelägga tillverkaren, importören eller distributören av produkterna att dra tillbaka eller återkalla dessa.

Folkhälsomyndigheten ska omedelbart underrätta Europeiska kommissionen och de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater om åtgärder som vidtagits enligt första stycket och översända annan relevant information.

När Europeiska kommissionen har meddelat om den anser att en åtgärd enligt första stycket är motiverad ska Folkhälsomyndigheten besluta om åtgärden ska bestå.

Vite

34 § Beslut om föreläggande eller förbud enligt 31 och 33 §§ får förenas med vite. Vitet får inte förvandlas till fängelse.

Rätt till upplysningar och tillträde

35 § En tillsynsmyndighet har rätt att på begäran få de upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för myndighetens tillsyn enligt denna lag.

36 § För att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag har en tillsynsmyndighet rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som berörs av denna lag eller anslutande föreskrifter och får där göra undersökningar och ta prover. För uttagna prov betalas inte ersättning.

Kontrollköp

37 § I syfte att ge underlag för en dialog mellan kommunen och den som lämnar ut elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare om skyldigheten att förvisa sig om att mottagaren har uppnått den ålder som anges i 17 §, får kommunen genomföra kontrollköp. Vid ett sådant köp får kommunen endast anlita en person som har fyllt 18 år.

Ett kontrollköp får genomföras utan att näringsidkaren underrättas i förväg om kontrollköpet. Kommunen ska snarast efter ett genomfört kontrollköp underrätta näringsidkaren om kontrollköpet.

38 § Vad som framkommit genom kontrollköp får inte utgöra grund för kommunen att meddela förelägganden eller förbud enligt 31 och 32 §§.

Bistånd från Polismyndigheten

39 § Polismyndigheten ska på begäran av en annan tillsynsmyndighet lämna den hjälp som behövs vid tillämpningen av 36 §. En sådan begäran får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Tystnadsplikt

40 § Den som har tagit befattning med något ärende enligt denna lag får inte obehörigen röja eller på annat sätt utnyttja vad han eller hon därvid har fått veta om yrkeshemligheter eller affärsförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Överklagande

41 § Beslut som en kommun har fattat enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Beslut som Folkhälsomyndigheten har meddelat med stöd av 31 eller 33 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Straffbestämmelser och förverkande

42 § Den som uppsåtligen bryter mot 8 § tredje stycket eller 10 § tredje stycket eller säljer elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare i strid med förbud som har meddelats enligt 32 § döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Detsamma gäller den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 17 § första eller andra stycket, 20 § eller 21 § första stycket.

Är gärningen att anse som ringa döms inte till ansvar.

43 § Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud ska inte dömas till ansvar enligt denna lag för gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

44 § Elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare som varit föremål för brott enligt denna lag eller deras värde samt utbyte av sådant brott ska förklaras förverkade, om det inte är uppenbart oskäligt.

45 § Bestämmelser om ansvar för olovlig införsel av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare finns i lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Avgifter

46 § En kommun får ta ut avgift för sin tillsyn av den som bedriver anmälningspliktig försäljning med elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare enligt 20 §.

47 § Folkhälsomyndigheten får av tillverkare och importörer av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare ta ut avgifter för att ta emot, lagra, hantera och analysera de uppgifter som enligt 5 § lämnas till myndigheten.

Bemyndiganden

48 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur en anmälan enligt 5 § ska vara utformad och vad den ska innehålla,
2. produktinnehåll och utformning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare enligt 6 §,
3. vilka uppgifter informationsblad enligt 7 § ska innehålla och hur de ska utformas,
4. innehållet i och utformningen av innehållsdeklarationen enligt 8 §,
5. utformningen av sådana hälsovarningar som avses i 10 §,
6. fullgörandet av rapporteringsskyldigheten enligt 14 §,
7. det system för informationsinsamling som anges i 15 § första stycket,
8. underrättelseskyldigheten enligt 16 § andra stycket,
9. utformningen av egenkontrollprogrammen som anges i 23 §,
10. skyldighet att ersätta en tillsynsmyndighets kostnader för provtagning och undersökning av prov enligt 36 §, och
11. genomförandet av kontrollköp enligt 37 §,
12. storleken på de avgifter som anges i 47 §.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2017.
 2. Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som tillverkats eller övergått till fri omsättning före ikraftträdandet, och som inte uppfyller lagens krav, får fortsätta att tillhandahållas konsumenter på den svenska marknaden efter ikraftträdandet, dock längst till och med den 1 januari 2018.
 3. För elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som tillhandahållits konsumenter på marknaden före ikraftträdandet ska en anmälan enligt 5 § göras senast den 1 januari 2018.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Lagen är tillämplig endast beträffande följande varor:

1. krigsmateriel som avses i lagen (1992:1300) om krigsmateriel, och produkter som avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd,
2. narkotika som avses i narkotikastrafflagen (1968:64),
3. vapen och ammunition som avses i vapenlagen (1996:67),
4. injektionssprutor och kanyler,
5. dopningsmedel som avses i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel,
6. springstiletter, springknivar, knogjärn, kaststjärnor, riv- eller nit-handskar, batonger, karatepinnar, blydaggar, spikkclubbor och liknande,
7. kulturföremål som avses i 5 kap. lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.,
8. hundar och katter för annat ändamål än handel,
9. spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker, teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat enligt alkohollagen (2010:1622), samt tobaksvaror vid kontroll av åldersgränsen i 13 § tobakslagen (1993:581),
10. nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfän, fisk och reptiler,
11. andra djur än sådana som anges ovan och produkter av djur, om det finns särskild anledning att misstänka att smittsam sjukdom förekommer, att djuret eller djurprodukten på annat sätt utgör en allvarlig hälsorisk för människor eller djur, att medföljande dokument är ofullständiga eller felaktiga, att erforderliga dokument saknas eller att de villkor som i övrigt gäller för införseln inte är uppfyllda,
12. barnpornografi enligt lagen (1998:1443) om förbud mot införsel och utförsel av barnpornografi,

7. kulturföremål som avses i 5 kap. kulturmiljölagen (1988:950),

9. spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker, teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat enligt alkohollagen (2010:1622), samt tobaksvaror och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare vid kontroll av åldersgränsen i 13 § tobakslagen (1993:581) och 19 § lagen (2017:000) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare,

¹ Senaste lydelse 2014:1497.

13. varor som avses i lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor,

14. varor som ska beskattas enligt lagen (2014:1470) om beskattning av viss privatinförsel av cigaretter,

15. sprängämnesprekursorer enligt artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 98/2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer och 3 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2017.

3 Förslag till lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486)

Häriigenom föreskrivs att 1 och 29 §§ marknadsföringslagen (2008:486) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag har till syfte att främja konsumenternas och näringslivets intressen i samband med marknadsföring av produkter och att motverka marknadsföring som är otillbörlig mot konsumenter och näringsidkare.

Bestämmelser om marknadsföring finns bl.a. i

- lagen (1992:1672) om paketresor,
- tobakslagen (1993:581),
- lotterilagen (1994:1000),
- sjölagen (1994:1009),
- lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,
- lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet,
- lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas,
- lagen (1999:158) om investerarskydd,
- lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster,
- lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
- prisinformationslagen (2004:347),
- lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler,
- försäkringsavtalslagen (2005:104),
- lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,
- lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet,
- lagen (2010:510) om lufttransporter,
- radio- och tv-lagen (2010:696),
- alkohollagen (2010:1622),
- konsumentkreditlagen (2010:1846),
- lagen (2011:914) om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt,
- lagen (2013:1054) om marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsnäring,
- lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar,
- lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden, *och*
- lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter.
- lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden,
- lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter, *och*
- lagen (2017:000) om elektrokigaretter och påfyllnings-

¹ Senaste lydelse 2016:1223.

behållare.

29 §²

En näringsidkare får åläggas att betala en särskild avgift (marknadsstörningsavgift) om näringsidkaren, eller någon som handlar på näringsidkarens vägnar, uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot

- 7 §,
- 8 § och någon av bestämmelserna i 9, 10, 12–17 §§,
- 18 §,
- 20 §, eller
- någon av bestämmelserna i bilaga I till direktiv 2005/29/EG.

Detsamma gäller om en näringsidkare uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot någon av bestämmelserna i

– 14 § första stycket 2 eller 3 eller 14 a § första stycket 2 eller 3 tobakslagen (1993:581),

– 7 kap. 3 § alkohollagen (2010:1622),

– 8 kap. 7 § första stycket, 8, 9 eller 14 § första eller andra stycket samt 15 kap. 4 § radio- och tv-lagen (2010:696),

– 11 § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller 8 § lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet när det gäller ett erbjudande som inte är riktat bara till andra än konsumenter.

– 11 § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller 8 § lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet när det gäller ett erbjudande som inte är riktat bara till andra än konsumenter,

– 11 § första stycket 2 eller 12 § lagen (2017:000) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Vad som sägs i första och andra styckena gäller också en näringsidkare som uppsåtligen eller av oaktsamhet väsentligt har bidragit till överträdelsen.

Avgiften tillfaller staten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2017.

² Senaste lydelse 2010:1632.

4 Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 2 §, 7 kap. 2 §, 8 kap. 13 § och 15 kap. 5 och 9 §§ radio- och tv-lagen (2010:696) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

2 §

Leverantörer av medietjänster får på de villkor som anges i 3 och 4 §§ sända filmer, tv-serier, sportprogram och program med lätt underhållning där det förekommer produktplacering.

Första stycket gäller dock inte program som huvudsakligen vänder sig till barn under tolv år och inte heller program där det förekommer produktplacering av

1. alkoholdrycker och tobaksvaror,
2. andra produkter som kommer från företag vars huvudsakliga verksamhet är att tillverka eller sälja alkoholdrycker eller tobaksvaror,
3. receptbelagda läkemedel och sådan medicinsk behandling som bara är tillgänglig efter ordination, eller
4. modersmjölksersättning.

3. receptbelagda läkemedel och sådan medicinsk behandling som bara är tillgänglig efter ordination,
4. modersmjölksersättning, eller
5. sådana elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som avses i lagen (2017:000) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

7 kap.

2 §

Program i tv-sändningar, sökbar text-tv eller i beställ-tv får inte sponsras av någon vars huvudsakliga verksamhet är att tillverka eller sälja alkoholdrycker eller tobaksvaror.

Program i tv-sändningar, sökbar text-tv eller i beställ-tv får inte sponsras av någon vars huvudsakliga verksamhet är att tillverka eller sälja alkoholdrycker, tobaksvaror eller sådana elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som avses i lagen (2017:000) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

¹ Senaste lydelse 2013:1056.

8 kap.**13 §²**

Bestämmelser om förbud mot reklam för alkoholdrycker och tobaksvaror finns i 7 kap. 3 § alkohollagen (2010:1622) och i 14 § tobakslagen (1993:581).

Bestämmelser om förbud mot reklam för alkoholdrycker, tobaksvaror *och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare* finns i 7 kap. 3 § alkohollagen (2010:1622), i 14 § tobakslagen (1993:581) *och i 11 och 12 §§ lagen (2017:000) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.*

15 kap.**5 §³**

Bestämmelser om förbud mot reklam för alkoholdrycker och tobaksvaror finns i 7 kap. 3 § alkohollagen (2010:1622) och i 14 § tobakslagen (1993:581)

Bestämmelser om förbud mot reklam för alkoholdrycker, tobaksvaror *och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare* finns i 7 kap. 3 § alkohollagen (2010:1622), i 14 § tobakslagen (1993:581) *och i 11 och 12 §§ lagen (2017:000) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.*

9 §

Program i ljudradiosändning får inte sponsras av någon vars huvudsakliga verksamhet är att tillverka eller sälja alkoholdrycker eller tobaksvaror.

Program i ljudradiosändning får inte sponsras av någon vars huvudsakliga verksamhet är att tillverka eller sälja alkoholdrycker, tobaksvaror *eller sådana elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som avses i lagen (2017:000) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2017.

² Senaste lydelse 2010:1635.

³ Senaste lydelse 2010:1635.